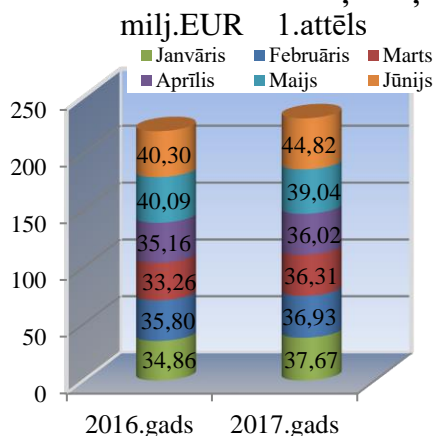


Naftas produktu (degvielas) aprite 2017.gada sešos mēnešos

1. Akcīzes nodokļa ieņēmumi

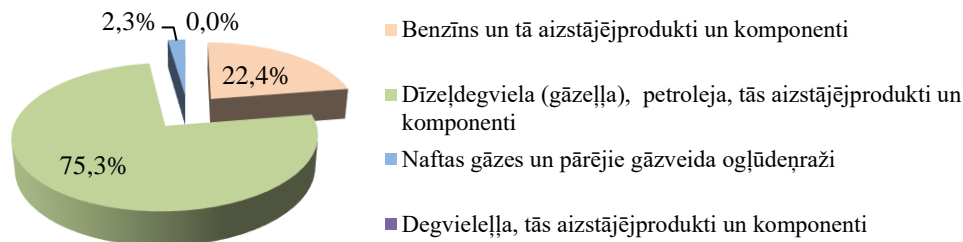


2017.gada 6 mēnešos akcīzes nodoklis par naftas produktiem iekasēts **230,78 milj. EUR** apjomā, kas ir par 11,30 milj. EUR jeb **par 5% vairāk** kā 2016.gada attiecīgajā periodā (skatīt 1.pielikumu un 1.attēlu).

Komersantu aprēķinātais akcīzes nodoklis par 2017.gada 6 mēnešos patēriņam Latvijā nodotajiem naftas produktiem sadalījumā pa veidiem:

- 173,67 milj. EUR par dīzeļdegvielu ieskaitot iezīmēto (marķēto) dīzeļdegvielu un iezīmēto (marķēto) dīzeļdegvielu lauksaimniekiem (*turpmāk – dīzeļdegviela*);
- 51,80 milj. EUR par benzīnu, ieskaitot benzīnu, kuram pievienots no lauksaimniecības izejvielām iegūts etilspirts (*turpmāk – benzīns*);
- 5,25 milj.EUR par sašķīdināto naftas gāzi, kuru izmanto kā degvielu (*turpmāk – autogāze*);
- 0,02 milj. EUR par degvieleļļu.

Aprēķinātais akcīzes nodoklis sadalījumā pa naftas produktu veidiem 2017.gada 6 mēnešos (procentos no kopējā aprēķinātā) 2.attēls



Akcīzes nodokļa ieņēmumus par naftas produktiem 2017.gadā ietekmē:

- kopējā patēriņam nodotā naftas produktu (degvielas) apjoma pieaugums (+6%);
- patēriņam nodotās degvielas, kurai piemēro samazināto akcīzes nodokļa likmi, apjoma pieaugums.

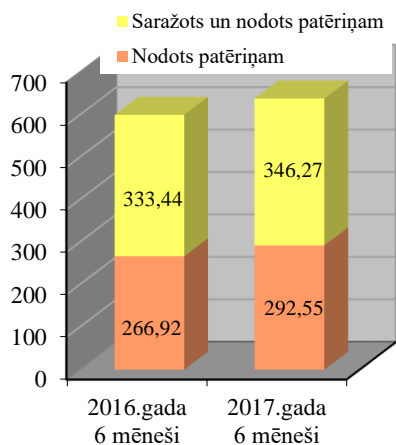
2. Naftas produktu (degvielas) aprītē iesaistītās personas

Latvijā 2017.gada 30.jūnijā darbībai ar naftas produktiem un/vai biodegvielu komersantiem bija spēkā speciālās atļaujas (licences):

- apstiprināta noliktavas turētāja darbībai – 80;
- reģistrēta saņēmēja darbībai – 2;
- reģistrēta nosūtītāja darbībai – 43;
- degvielas vairumtirdzniecībai – 40;
- degvielas mazumtirdzniecībai – 111.

3. Naftas produktu (degvielas) nodošana patēriņam Latvijā

(tūkst. tonnas) 3.attēls



2017.gada 6 mēnešos kopējais patēriņam Latvijā nodoto naftas produktu (degvielas) apjoms ir **638,81 tūkst. tonnas**, un tas ir par 38,45 tūkst. tonnām jeb **6% vairāk** kā 2016.gada attiecīgajā periodā. Patēriņa kāpumu veicina ne tikai valsts ekonomiskā attīstība, bet arī Igaunijas un Skandināvijas valstu pircēju pieplūdums Igaunijas pierobežā, lai iegādātos alkoholiskos dzērienus būtiski zemāko akcīzes nodokļa likmju dēļ.

Salīdzinot ar 2016.gada 6 mēnešiem, vislielākais patēriņam nodotā apjoma **pieaugums** ir vērojams dīzeļdegvielai – 42,98 tūkst. tonnas jeb 10%, petrolejai – 1,55 tūkst. tonnas jeb 7%, sašķidrinātajai naftas gāzei, kurai izmanto par kurināmo (turpmāk – kurināmā gāze) un kurai tiek piemērota akcīzes nodokļa nulles likme – 0,91 tūkst. tonnas jeb 6% un naftas produktiem, kuri tiek iekļauti grupā „citi” – 0,74 tūkst. tonnas jeb 16%.

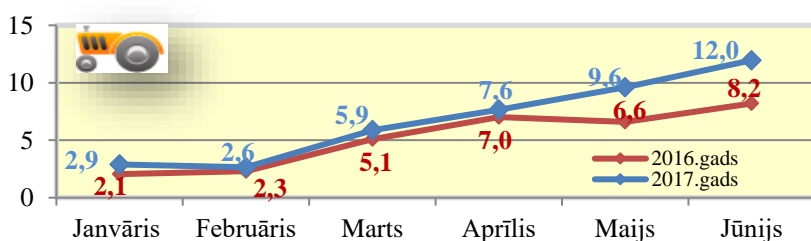
Savukārt nemainīga saglabājas pēdējo gadu tendence benzīnam - patēriņam nodotais apjoms turpina **samazināties** un, salīdzinot ar līdzīgu periodu pērn, kritums ir 6,05 tūkst. tonnas jeb 6%. Šogad ir vērojama tendence, ka **samazinās** patēriņam nodotās autogāzes apjoms, kritums ir 1,39 tūkst. tonnas jeb 5%.

Piecpadsmit **lielākie komersanti** pēc **2017.gada sešos** mēnešos kopējā patēriņam Latvijā nodotā naftas produktu (degvielas) apjoma uzskaitīti 4.pielikumā. Līderpozīcijās, vērtējot pēc kopējā patēriņam Latvijā nodotā naftas produktu (degvielas) apjoma, atrodas SIA “Circle K Latvia”, SIA “Neste Latvija” un SIA “East-West Transit”.

2017.gada 6 mēnešos akcīzes preču noliktavās kopumā saražoti, sajaukti, iezīmēti (marķēti), fasēti (turpmāk – saražoti) naftas produkti 492,85 tūkst. tonnu apjomā, kas ir par 13,71 tūkst. tonnām jeb par 3% vairāk kā 2016.gada sešos mēnešos. Palielinājies akcīzes preču noliktavās saražotās dīzeļdegvielas apjoms (1%) un sašķidrinātās naftas gāzes apjoms (49%). Samazinājies saražotais benzīna apjoms (4%). Lielākā daļa no akcīzes preču noliktavās saražoto naftas produktu apjoma ir nodoti patēriņam Latvijā, izņēmums ir saražotā biodīzeļdegviela, kura galvenokārt tiek izvesta no Latvijas (skatīt 2.pielikuma 1.1.tabulu).

Dīzeļdegviela lauksaimniekiem - nodošana patēriņam

(tūkst. tonnas) 4.attēls



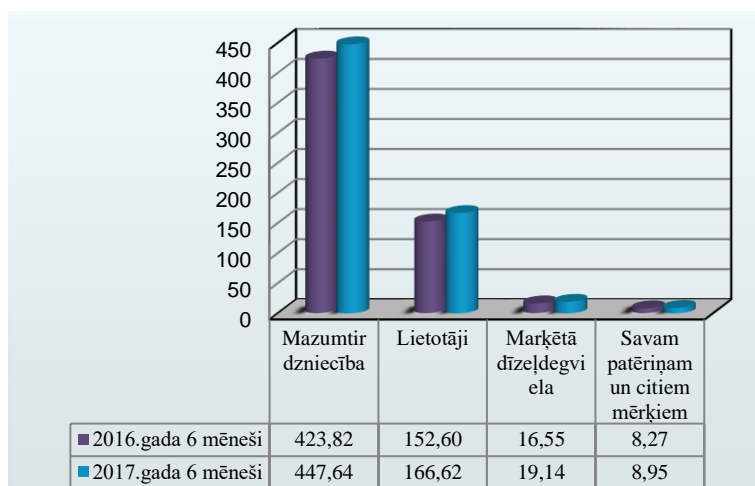
attiecīgajā periodā (skatīt 2.pielikuma 1.tabulu).

Saskaņā ar likumā “Par akcīzes nodokli” noteikto dīzeļdegvielai, kura paredzēta realizācijai lauksaimniecības produkcijas ražotājiem, tiek piemērota samazinātā akcīzes nodokļa likme 50 EUR par 1000 litriem dīzeļdegvielas. Lai varētu piemērot samazināto likmi, dīzeļdegvielai jābūt iezīmētai (marķētai).

2017.gada 6 mēnešos realizācijai lauksaimniecības produkcijas ražotājiem nodotas **40,62 tūkst. tonnas** dīzeļdegvielas un tas ir par 9,36 tūkst. tonnām jeb **30% vairāk** kā 2016.gada

4. Naftas produktu (degvielas) realizācija

(tūkst. tonnas) 5.attēls

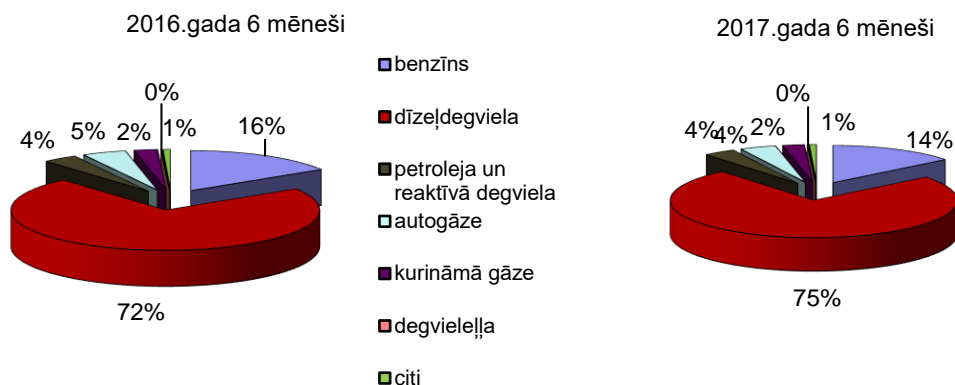


2017.gada 6 mēnešos kopumā Latvijā realizētas **642,34 tūkst. tonnas** naftas produktu (degvielas), kas ir par 41,10 tūkst. tonnām jeb **7% vairāk** kā 2016.gada sešos mēnešos. **Palielinājies** gan mazumtirdzniecībā, gan lietotājiem vairumtirdzniecībā realizētās degvielas apjoms un iezīmētās (marķētās) degvielas realizācija tās lietotājiem, kā arī savam patēriņam un citiem

mērķiem izmantotās degvielas apjoms.

Vērtējumā pa produktu kategorijām – **palielinājies** realizācijas apjoms dīzeļdegvielai (par 10%), petrolejai (par 7%), naftas produktiem, kuri tiek iekļauti grupā „citi” (par 11%), degvielleļļai (par 14%) un kurināmai gāzei (par 6%), bet realizācijas apjoms **samazinājies** benzīnam (5%), autogāzei (5%) un (skatīt 2.pielikuma 2.tabulu).

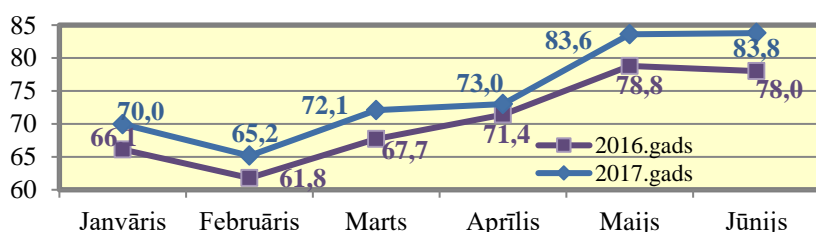
Naftas produktu veidu īpatsvars (procentos) kopējā realizēto naftas produktu struktūrā 6.attēls



2017.gada sešos mēnešos, salīdzinot ar 2016.gada attiecīgo periodu, kopējā realizēto naftas produktu struktūrā palielinājies dīzeļdegvielas īpatsvars, samazinājies benzīna un autogāzes īpatsvars (skatīt 2.pielikuma 2.tabulu un 6.attēlu).

4.1. Naftas produktu mazumtirdzniecība

(tūkst. tonnas) 7.attēls



2017.gada 6 mēnešos mazumtirdzniecībā kopumā realizētas **447,64 tūkst. tonnas** degvielas, kas ir par 23,82 tūkst. tonnām jeb **6% vairāk** kā 2016.gada

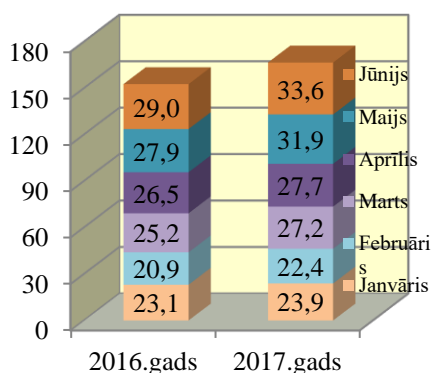
attiecīgajā periodā (skatīt 2.pielikuma 2.1.tabulu).

Salīdzinot ar iepriekšējā gada 6 mēnešiem, ievērojami pieaudzis realizētās dīzeļdegvielas apjoms – par 30.28 tūkst. tonnām jeb 10%, savukārt samazinājies realizētās autogāzes (par 6%) un benzīna (par 5%) apjoms (skatīt 2.pielikuma 2.1.tabulu). Vērtējot mazumtirdzniecības tirgu dinamikā, redzams, ka pieaugums ir stabils visa perioda laikā.

Lielākie komersanti 2017.gada sešos mēnešos pēc mazumtirdzniecībā realizētā degvielas apjoma uzskaitīti 4.pielikumā. Mazumtirdzniecības tirgus līderi ir SIA “Cirle K Latvia”, SIA “Neste Latvija” un AS “Viada Baltija”.

4.2. Naftas produktu (degvielas) realizācija lietotājiem (vairumtirdzniecībā)

(tūkst. tonnas) 8.attēls

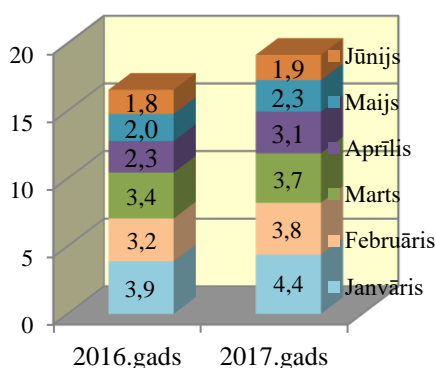


2017.gada 6 mēnešos lietotājiem kopumā realizētas **166,62 tūkst. tonnas** degvielas, kas ir par 14,02 tūkst. tonnām jeb **9% vairāk** kā 2016.gada attiecīgajā periodā (skatīt 2.pielikuma 2.2.tabulu). Ir palielinājies lietotājiem realizētās dīzeļdegvielas apjoms (par 10%), jo ievērojami pieaudzis lauksaimniekiem realizētās marķētās dīzeļdegvielas apjoms (par 40%). Tāpat par 7% palielinājies no akcīzes preču noliktavām realizētās reaktīvās degvielas (petrolejas) apjoms. Šajos kopsavilkuma datos netiek uzskaitīts apjoms, kuru realizē (piegādā) no muitas noliktavām gaisa kuģu apgādei, tādējādi kopsavilkuma tabulās ir iekļauta tikai daļa no

kopumā gaisa kuģu apgādei piegādātā reaktīvās degvielas apjoma (skatīt 2.pielikuma 2.2.tabulu).

4.3. Marķētās dīzeļdegvielas realizācija*

(tūkst. tonnās) 9.attēls



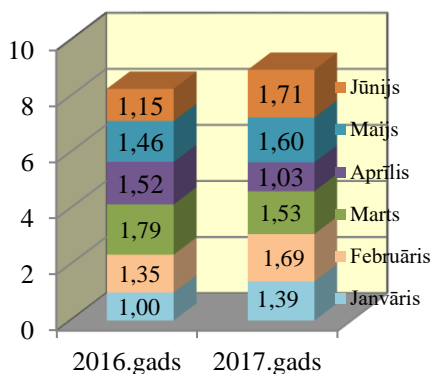
2017.gada 6 mēnešos iezīmētā (marķētā) dīzeļdegviela ir realizēta kopumā **19,14 tūkst. tonnu** apjomā, kas ir par 2,58 tūkst. tonnām jeb **par 16% vairāk** kā iepriekšējā gada attiecīgajā periodā.

Palielinājies juridiskajām personām, izmantošanai par kurināmo vai siltumenerģijas ražošanai produkcijas ražošanas (pārstrādes) tehnoloģiskajā procesā realizētās iezīmētās (marķētās) dīzeļdegvielas apjoms (par 1,81 tūkst. tonnām jeb 23%), kuģu apgādei (par 0,52 tūkst. tonnām jeb 10%), kā arī izmantošanai brīvostās un brīvajās zonās (par 0,30 tūkst. tonnām jeb 15%), bet samazinājies fiziskajām personām (par 0,05 tūkst. tonnām jeb 3%) realizētās iezīmētās (marķētās) dīzeļdegvielas apjoms (skatīt 2.pielikuma 2.3.tabulu).

*izņemot realizāciju lauksaimniecības produkcijas ražotājiem

4.4. Naftas produktu (degvielas) izlietojums savam patēriņam, citiem mērķiem

(tūkst. tonnas) 10.attēls

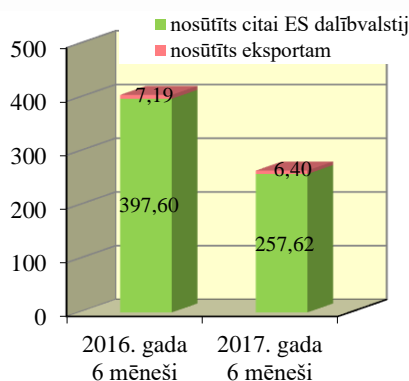


2017.gada 6 mēnešos komersanti savam patēriņam un citiem mērķiem (tai skaitā citu preču, kas nav naftas produkti, ražošanai) kopumā izmantojuši naftas produktus **8,95 tūkst. tonnu** apjomā, kas kopumā ir par 0,68 tūkst. tonnām jeb **8% vairāk** kā 2016.gada attiecīgajā periodā. Izlietojuma pieaugums vērojams naftas produktiem, kuri tiek iekļauti grupā „citi” (par 0,48 tūkst. tonnām jeb 11%). Lielāko apjomu no naftas produktiem, kuri iekļauti grupā „citi” (apmēram 82%), veido naftas produkti ar kombinētās nomenklatūras kodiem 27101991 un 27101999, kurus komersanti ievēd un izmanto smēreļļu

ražošanai pamatojoties uz izziņām, kas dod tiesības ievest un izmantot šos naftas produktus, piemērojot atbrīvojumu no akcīzes nodokļa, izmantošanai citiem mērķiem nevis par degvielu vai kurināmo (skatīt 2.pielikuma 2.4.tabulu).

5. Naftas produktu nosūtīšana uz citām ES dalībvalstīm un eksportam

(tūkst. tonnas) 11.attēls



2017.gada 6 mēnešos komersanti no akcīzes preču noliktavām Latvijā, piemērojot atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu, nosūtījuši naftas produktus (degvielu) kopumā **264,02 tūkst. tonnu** apjomā, pārsvarā naftas produkti (257,62 tūkst. tonnas) nosūtīti citām Eiropas Savienības dalībvalstīm (skatīt 2.pielikuma 3.tabulu).

Kopumā atliktā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā no Latvijas akcīzes preču noliktavām izvesto naftas produktu apjoms 2017.gada sešos mēnešos ir par 140,77 tūkst. tonnām jeb **35% mazāks** kā 2016.gada attiecīgajā periodā, taču tas nekādā veidā neietekmē akcīzes nodokļa ieņēmumus valsts budžetā.

Samazinājumu galvenokārt veido izvešanai uz citām dalībvalstīm nosūtītās dīzeļdegvielas (-49%), sašķidrinātās naftas gāzei (-12%) un petrolejai (-100%) apjoma kritums. Savukārt apjoma pieaugums (+6%) naftas produktiem, kuri iekļauti grupā „citi” (galvenokārt tie ir naftas produkti ar kombinētās nomenklatūras kodiem 27101991 un 27101999) un šogad izvešanai uz dalībvalsti tiek ražota arī degviela (skatīt 2.pielikuma 3.1.tabulu).

Analītiskajā pārskatā un pielikumos, aprēķinot naftas produktu daudzumu tonnās, ir pielietoti sekojoši blīvumi: benzīnam - 0,765 t/m³; degvielaļai - 0,95 t/m³; petrolejai - 0,78 t/m³; dīzeļdegvielai - 0,835 t/m³; biodīzeļdegvielai - 0,887 t/m³; marķētai dīzeļdegvielai - 0,835 t/m³, naftas gāzei - 0,55 t/m³.

Apele 67120136